

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Stefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului pe Programul de Stat

20.80009.0807.16 Elaborarea instrumentelor economice noi de evaluare și stimulare a competitivității agriculturii Republicii Moldova pentru anii 2020-2023,

mem. cor., dr. hab. STRATAN Alexandru, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Institutul Național de Cercetări Economice, pentru anul 2022, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați (Adunarea Generală a Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 20 decembrie 2022)

I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Obiectivul general al etapei anului 2022 și anume, analiza indicatorilor de activitate a micilor exploatații agricole, actualizarea tarifelor de costuri și a normativelor veniturilor nete pentru impulsivarea procesului investițional în ramurile cu valoarea adăugată sporită a agriculturii autohtone, a fost realizat pe deplin prin evaluarea indicatorilor principali aferenți micilor producători, elaborarea tarifelor actualizate de costuri ale serviciilor prestate (3171 unități) și a celor de produsele agricole (1685 unități), a normativelor veniturilor nete pentru gospodăriile țărănești de dimensiuni mici (până la 10 ha) și gospodăriile casnice auxiliare (în total 18 normative, pentru zonele geografice Nord, Centru și Sud), elaborarea a 5 Proiecte investiționale de tip model. Obiectivele realizate corespund pe deplin cu cele setate pentru a fi implementate.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

În scopul promovării și realizării practice a elaborărilor științifice, au fost organizate: 2 mese științifice rotunde și -Organizarea secțiunii „Sporirea rezilienței sectorului agrar și economie rurală” în cadrul ediției anuale a Conferinței Internaționale „Creșterea Economică în Condițiile Globalizării”, ediția 2022, publicarea a 29 articole științifice și 16 articole ce contribuie la popularizarea științei și implementarea practică a rezultatelor, obținute nemijlocit în cadrul Programului de Stat. Activitățile de diseminare clasice sunt însoțite și de plasarea pe site-ul www.ince.md a informațiilor privind tarifele actualizate de costuri. De asemenea, materialele cu caracter științifico-practic (în special proiectele investiționale elaborate) reprezintă o plus valoare pentru Programul de Stat respectiv, prin prisma aplicabilității și importanței acestora.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Impactul științific, social și economic al rezultatelor științifice obținute ține de soluționarea problemelor manageriale, preponderent – cu caracter investițional, bazată pe informația actualizată, având în vedere, în primul rând, identificarea costurilor veridice ale diferitelor componente de cheltuieli, precum și recomandări pentru viitorul apropiat – elaborarea proiectelor investiționale de tip model pentru agricultura Republicii Moldova. Materializarea rezultatelor obținute tarifele de costuri și normativele veniturilor nete, precum și proiecte investiționale de tip model 5 la număr, sunt confirmate prin certificate de implementare și scrisori oficiale: Scrisoarea cu Nr. 01/4-07/3734 din 15.11.2021 din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a Republicii Moldova, semnata de Secretarul de Stat Vasile Șarban; Certificat de implementare semnat din partea Federației Agricultorilor din Moldova (FARM), Certificat de Implementare din partea Societății cu răspundere limitată (AGROFIELDS) și Certificat de Implementare din partea Societății cu răspundere limitată (BURSEMCOM). De asemenea, echipa proiectului a participat la elaborarea a 3 propuneri noi de proiecte noi (2 internaționale, inclusiv Orizont și 1 national), ce reprezintă rezultatele cuantificabile ale implementării proiectului respectiv. Colaborarea națională și internațională sunt, la fel, foarte bine evidențiate și contribuie la diseminarea rezultatelor atât în țară, cât și peste hotare.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

În cadrul proiectului în anul 2022, membrii echipei au depășit vârsta de 35 de ani, ceea ce semnifică că nu mai sunt cercetători științifici tineri. Normele de reglementare existente la moment, nu permit antrenarea unui număr suplimentar de persoane tinere în cadrul activității proiectului. Astfel, soluționarea acestui impediment a fost soluționat prin antrenarea tinerilor cercetători în bază de voluntariat în cadrul programului de stat – 3 persoane. Ponderea tinerilor în cadrul proiectului a constituit 21,4%.

Punctaj mediu acordat: 29,4

Concluzii, recomandări:

Obiectivele propuse spre realizare au fost îndeplinite. Echipa proiectului a participat activ în diseminarea rezultatelor prin publicații, dar și prin organizarea evenimentelor științifice.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Victor MORARU

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP